

Akcijos pasiekė naujas visų laikų viršūnes – ar reikia ko nors bijoti?

Pasaulinis akcijų indeksas 2013 m. balandį sugebėjo pasiekti naują visų laikų didžiausią reikšmę. Atsižvelgiant į tai, kad paskutinį kartą panaši situacija buvo susiklosčiusi prieš 2008 m. didžiąją recesiją, nenuostabu, kad šiuo metu gana daug investuotojų į naują viršūnę žvelgia su baime akyse ir vis dažniau kelia klausimą apie artėjantį akcijų kainų kritimą.

PARENGĖ
Artūras Milevskis
 UAB „Synergy Finance“
 Investicijų valdymo skyriaus
 vadovas, „Investavimas.lt“
 lektorius

Šiame straipsnyje sieksime atsakyti į klausimus: ar dažnai pasaulinis akcijų indeksas („MSCI All Country World Index“, arba MSCI ACWI) pasiekia naują visų laikų didžiausią reikšmę? kokių rezultatų artimiausiu metu reikėtų tikėtis investuojant į pasaulio akcijų rinką?

Akcijos daugiau laiko kyla – investuojant į akcijas geriau būti optimistu.

Siekdami atsakyti į šiuos ir kitus klausimus naudosime visiems prieinamus duomenis ir stengsimės išvengti emocijų, o tai reiškia, kad sieksime pateikti kuo objektyvesnį atsakymą.

AKCIJOS SUGRĮŽO Į 2007 M. LYGĮ

Pirmiausia pažvelkime į pateiktą pasaulinio akcijų indekso (MSCI ACWI) 43 metų grafiką (1 pav.). Kaip matome, šiuo metu analizuojamas akcijų indeksas grįžo

Atlikus elementarius skaičiavimus ir įvertinus priklausomybes galima teigti, kad investuojant į akcijas jų kainoms pasiekti naujus visų laikų rekordus daug didesnė tikimybė, kad kitų metų rezultatas bus teigiamas.

į 2007 m. spalį buvusią aukščiausią reikšmę, t. y. maždaug tą tašką, nuo kurio prasidėjo didysis akcijų kainų smukimas, viršijęs net 50 %. Kaip matyti tame pačiame grafike, nenuostabu, kad pastarieji penkeri metai ne vienam investuotojui asocijuojasi su 2000–2007 metais. 2006 m. analizuojamo indekso reikšmė pasiekė ir perkopė 2000 m. buvusią didžiausią reikšmę (paskui dar šiek tiek pakilo), o galiausiai smuko apie 50 %.

Ar kaip pavyzdį naudojant šį vieną įvykį galima būtų teigti, kad kaip tik dabar (ar artimiausiu metu) reikėtų tikėtis 50 % siekiančio pigimo pasikartojimo?

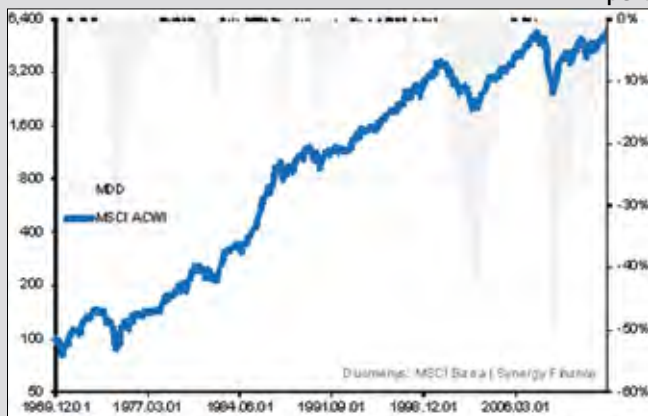
LABIAU TIKĖTINA, KAD AKCIJOS KILS

Kalbant supaprastintai, atsakymas į pateiktą klausimą greičiausiai būtų neigiamas.

nukelta į 20 p.

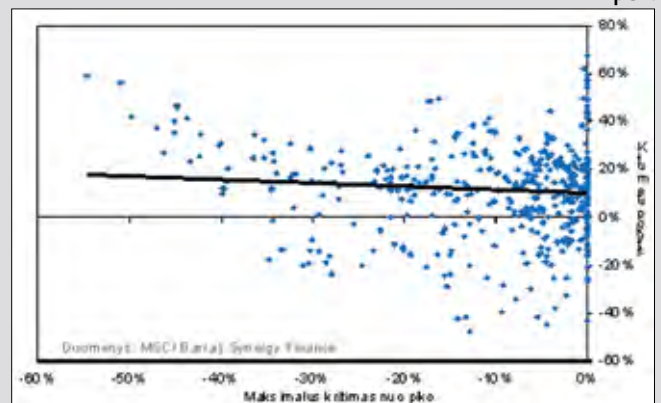
PASAULIO AKCIJŲ INDEKSO „MSCI ALL COUNTRY WORLD INDEX“ DINAMIKA

1 pav.

AKCIJŲ KAINOS KRITIMO IR GALIMŲ UŽDARBIO SANTYKIS

2 pav.

atkelta iš 18 p.

Be abejo, ateities niekas negali nuspėti, tačiau skaičiai šiuo atveju yra teigiami, o toliau pateiksime paaiškinimą kodėl.

Pirmiausia, analizuojant investavimo į akcijas rezultatų statistiką, paminima, kad ilgą laikotarpį investuojant į akcijas galima tikėtis maždaug 9 % vidutinės metinės grąžos (šis uždėtis dažniausiai susideda iš dviejų dalių: pelno augimo ir mokamų dividendų), o tai reiškia, kad investuodamas į akcijas kiekvienas gali tikėtis tam tikros premijos, didesnės už indėlių palūkanas dėl prisiimos investavimo rizikos. Kalbant apie trumpesnius laikotarpius galima pasakyti, kad akcijos nors ir nežymiai, tačiau daugiau laiko kyla (maždaug 70 % metinių pokyčių yra teigiami), o tai reiškia, kad investuojant į akcijas geriau būti labiau optimistu nei pesimistu.

SUGRĮŽKIME PRIE NAUJOS VISŲ LAIKŲ VIRŠŪNĖS

Analizuodami akcijų indeksą MSCI ACWI suskaičiavome, kad per paskutinius 40 metų maždaug 30 % visų mėnesių indeksas pasiekė naujas kainos didžiausias reikšmes (šiuo atveju nespręsim, ar tai gerai, ar blogai), o tai reiškia, kad likusį laiką indeksas praleisdavo „po vandeniu“, t. y. arba patirdavo kainų ma-

žėjimą, arba atsitiesdavo po pigimo.

Paminėsime, kad investuotojai, ypač pradedantieji, dažnai laikosi nuomonės, kad į akcijas daug geriau investuoti kainoms sumažėjus bent 5 % ar 10 %, o tai daryti tikrai labai blogai, kai pasiektas naujas visų laikų kainos rekordas.

Akcijų indeksui pasiekus naują viršūnę tikėtis ekstremaliai neigiamų rezultatų nėra pagrindo.

Įdomiausia, kad skaičiai to visai nepatvirtina. Kaip tik pateikiamas grafikas (2 pav.), kuriame horizontali skalė vaizduoja maksimalų kritimą nuo didžiausios reikšmės (jei reikšmė lygi 0 %, tai reiškia, kad pasiektas naujas visų laikų rekordas), o vertikali skalė pateikia kitų 12 mėnesių pasaulio akcijų indekso grąžą.

Taigi, kaip matome, jei investuojama esant nuo 0 % iki -20 % korekcijai, per kitus metus galima tikėtis labai panašių rezultatų. Vienintelis apčiuopiamas skirtumas yra tada, jei į pasaulio akcijas investuojama jų kainoms smukus 35 % ar daugiau (investavus tokiu

momentu labai didelė tikimybė, kad kiti 12 mėnesių bus pelningi).

Tačiau šiuo atveju mus domina tik tas 30 % viso laiko, kai pasaulinis akcijų indeksas pasiekdavo naują visų laikų didžiausią reikšmę. Pirmiausia galima pasakyti, kad akcijų indeksui pasiekus naują visų laikų viršūnę tikėtis kokių nors ekstremaliai neigiamų rezultatų visai nėra pagrindo. Iš tikrųjų per vienus metus galima tikėtis nuo -40 % iki +60 % (šis intervalas yra kaip tik toks, kokio reikėtų tikėtis į akcijas investuojant esant bet kokiai situacijai).

80 % TIKIMYBĖ, KAD KITI METAI BUS TEIGIAMAI

Tačiau analizuojant minėtus rezultatus šiek tiek išsamiau galima pastebėti, kad akcijų indeksui pasiekus naują visų laikų didžiausią reikšmę yra net 80 % tikimybė, kad kitų 12 mėnesių pokytis bus teigiamas (žr. pateiktą kitų 12 mėnesių pokyčių pasiskirstymo histogramą 3 pav.).

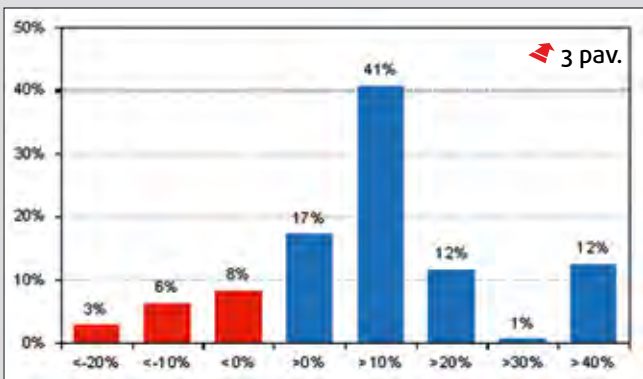
Didžiausia tikimybė (net 41 %), kad kitų 12 mėnesių pokytis bus nuo 10 % iki 20 %, ir net 70 % tikimybė, kad pokytis bus nuo 0 % iki +30 %. O kalbant apie neigiamus scenarijus galima paminėti, kad yra vos 3 % tikimybė, jog nuostolis bus didesnis kaip -20 %.

IŠVADOS POZITYVIOS

2008 m. pasaulio finansų rinkas sukrėtusi didžioji recesija daugumos investuotojų atmintyje paliko neišdildomą neigiamą prisiminimą, kuris dar ilgai skatins investuoti saugiau, būti ypač atsargius ir pan. Tai nėra blogai, tačiau dabartinėje situacijoje, t. y. mantant naujas akcijų kainų viršūnes, nėra daug pagrindo galvoti apie tokių didelių nuosmukių pasikartojimą.

Atlikus elementarius skaičiavimus ir įvertinus priklausomybes net galima teigti, kad investuojant į akcijas ir jų kainoms pasiekus naujus visų laikų rekordus yra daug didesnė tikimybė, kad kitų metų rezultatas bus teigiamas, o vidutinis tikėtinas pokytis gali net 3 % viršyti ilgalaikį vidurkį. ■

KITŲ 12 MĖNESIŲ POKYTIS, KAI AKCIJŲ INDEKSAS PASIEKIA NAUJĄ VISŲ LAIKŲ DIDŽIAUSIĄ REIKŠMĘ

➤ Akcijų indeksui pasiekus naują visų laikų didžiausią reikšmę yra net 80 % tikimybė, kad kitų 12 mėnesių pokytis bus teigiamas.

